

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep.
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

15/2922-

21.06.2016

Prinsipper for bypakker i mindre byområder

Etter drøftinger i regjeringen har Samferdselsdepartementet fastsatt prinsipper for utforming av bypakker i mindre byområder. Prinsippene skal legges til grunn i planleggingen av bompengefinansierte bypakker i byområder som ikke er omfattet av ordningen med bymiljøavtaler, som i Meld. St. 23 (2012-2023) *Nasjonal transportplan 2014-2023* er avgrenset til de ni største byområdene.

Vi presiserer at det i tråd med dagens praksis fortsatt skal legges til grunn at forslag om bompengefinansierte bypakker vurderes enkeltvis. I vurderingen skal det legges vekt på nytteprinsippet ved fastsetting av bompengeplegg. Nytteprinsippet skal forstås i vid forstand ved at også tiltak for gange, sykkel og kollektiv kan finansieres dersom de gir nytte for betaler. Utvidet nytteprinsipp innebærer også at det ikke alltid vil være en direkte sammenheng mellom betaling og nytte av hvert enkelt tiltak. Hvis trafikkstrømmene i et byområde påvirkes gjensidig av ulike tiltak som gjennomføres, kan man gjennom å ferdes i byområdet få nytte av tiltak som gjennomføres andre steder enn akkurat der reisen finner sted og der bomstasjonen er plassert. Prioritering av midler til statlige prosjekt gjøres i forbindelse med rulleringen av Nasjonal transportplan, og eventuelle bypakker kan utvikles på bakgrunn av denne prioriteringen.

Vi ber om at Statens vegvesen legger følgende prinsipper til grunn i sitt videre arbeid:

1. Det utvidede nytteprinsippet skal ligge til grunn dersom gjennomgangstrafikk skal betale bompenger. Det må i slike tilfeller dokumenteres at gjennomgangstrafikken har nytte av tiltakene som bompengene bidrar til å finansiere.
2. Bomstasjoner skal i hovedsak plasseres innenfor det geografiske området der de

bompengefinansierte tiltakene gir nytte for bilistene. Plasseringen skal legge til rette for en effektiv innkreving og at de bilistene som betaler bompenger, drar nytte av tiltakene. Forslaget til bompengepakke må inneholde en vurdering av hvordan bilistene som betaler bompenger, får nytte av tiltakene.

3. Sammensetningen og omfanget av bypakkene skal fortsatt vurderes ut fra samfunnsøkonomisk lønnsomhet (f.eks. fra KVU/KS1) og måloppnåelse. Klima- og miljømål skal vektlegges, men må også veies opp mot andre relevante mål. Bypakkens omfang må ikke blåses opp som følge av mulighet for bompengefinansiering.
4. For at bompengennevning skal kunne vurderes i mindre byområder må bypakkene inneholde tiltak som øker framkommeligheten og/eller trafikksikkerheten i vegnettet.

Med hilsen

Ingun Hagesveen (e.f.)
avdelingsdirektør

Mari Braaten Larssen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.